

Det historiske overblik

Let baggrundsviden til læreren (1.-5. klasse)

”På tur på Vestvolden” foregår på en del af Vestvolden, hvor også Ejbybunkeren fra den kolde krig fysisk er bygget ind i volden. Der knytter sig derfor en stor fortælling til et forholdsvis lille område.

Det følgende er en kort gennemgang af områdets historie, samt nogle forslag til, hvordan man kan omsætte nogle lidt komplekse konflikter og historier til et forløb, som giver mening for elever på flere klassetrin – også dem som ikke har historie endnu.

Kort historisk intro til området:

Vestvolden blev bygget i slutningen af 1800-tallet og var færdig i 1892. I 1914 startede 1. verdenskrig og man indkaldte i alt ca. 50.000 danske soldater til hele Københavns Befæstning, som Vestvolden er en del af. I dette område kan man se spor fra dengang og man kan også få øje på spor fra den noget nyere Ejbybunker. Den blev bygget i starten af 1950'erne – altså under den kolde krig. Der er altså spor i området, som både knytter sig til tiden omkring 1. verdenskrig og til tiden omkring den kolde krig.

Vestvolden og 1. verdenskrig

Man byggede Vestvolden og Københavns Befæstning fordi man i 1864 havde tabt en krig mod Tyskland (Slaget ved Dybbøl Mølle) og var bange for, at Tyskland ville angribe igen og vinde mere af Danmarks land. Da man i 1888 gik i gang med at bygge Vestvolden, havde man ikke opfundet flyvemaskinen. Man skulle derfor lave en smart løsning, som kunne holde den stærke fjende væk. Da 1. verdenskrig brød ud i 1914, frygtede man, at fjenden ville angribe, så man gjorde sig klar ved at indkalde ca. 50.000 soldater. Det var soldaternes opgave, at sørge for, at fjenden ikke kom over på den anden side af volden og ind mod København.

Selvom der var soldater på Vestvolden i de 4 år, som 1. verdenskrig varede, så kom de aldrig i krig. Danmark var neutralt i 1. verdenskrig og krigen kom ikke til Danmark.

Ejbybunkeren og den kolde krig

Da 2. verdenskrig (1945) sluttede blev de to supermagter USA og Sovjetunionen uenige om, hvordan man skulle lave den bedste verden. De blev så uenige, at de truede hinanden med et uhyggeligt våben. Det var en ret ny opfindelse – atombomben. Man havde opfundet en del flere ting end dengang Vestvolden blev bygget fx flyvemaskinen, computere og nye smartere kanoner.

De to lande ville gerne have mest muligt magt og gjorde sig derfor gode venner med så mange andre lande som muligt. USA og Danmark blev venner og Danmark hjalp USA med at holde øje med fjenden. Det gjorde man fx inde fra Ejbybunkeren. I Ejbybunkeren kunne soldaterne sidde i sikkerhed og holde øje med om fjendtlige fly kom for tæt på København. Hvis de gjorde det, kunne soldaterne sende besked til kanonerne om at skyde flyet ned.

Det blev heldigvis ikke nødvendigt, for den kolde krig blev aldrig varm.

Tips til dialog med eleverne:

Gennem dette historiske overblik og gennem missioner kan du forberede dig til en kort dialog med eleverne, hvor de bliver inviteret til at byde ind og gætte på områdets fortælling. Vores erfaring er, at eleverne ofte har en kreativ fantasi, og kan komme med rigtig mange interessante bud bare ved at kigge sig omkring. Brug dialogen til at spore dem ind på områdets fortælling.

Vi anbefaler, at eleverne som minimum spores ind på, at det handler om militær, soldater og om, at alle genstande/bygninger i området har til formål at beskytte sig mod en fjende udefra. Det kan også være en fordel at gøre opmærksom på, at genstandene/bygningerne er fra to meget forskellige perioder (1.

verdenskrig og den kolde krig). Det kan man forsøge at illustrere ved at forklare, at man ikke havde opfundet flyvemaskinen da man byggede Vestvolden (den var færdig i 1892), men da man byggede Ejbybunkeren (ca. 1954) var dens formål netop at overvåge fly i luften.

Det kan også være en fin pointe at understrege, at der ikke kom krig i Danmark, hverken under 1. verdenskrig eller den kolde krig, men man var bange for det, så man forberedte sig på det ved at bygge alt dette.

(Bonusinfo: Flyvemaskinen blev opfundet i 1903 og blev taget militært i brug af nogle lande i starten af 1. verdenskrig. Vestvolden var derfor groft set uddateret omkring 1. verdenskrig)

Forslag til spørgsmål, som man kan bruge i dialog før, under eller efter "På tur på Vestvolden":

- Hvad laver en soldat? Man kan spørge både til en soldat under 1. verdenskrig og i nutiden – er det helt det samme de laver?
- Hvordan kan man beskytte sig? Man kan både spørge ind til, hvordan man kan beskytte sig som land, eller som almindelig borger. (Med de yngre elever kan man undlade at gå i detaljer, men understrege at der altid er nogen, som har til opgave at passe på os)
- Man kan udvide ved at spørge ind til, hvordan man kan beskytte sig, hvis en fjende ikke kan flyve ind over fx en vold? Hvordan kan man beskytte sig, hvis fjenden kan flyve ind over?
- I kan også komme ind på emnet tid og lege med at undersøge om noget er ældre end andet (vær opmærksom på at forståelsen af tid, kronologi og årsagssammenhænge ikke udvikles før 11-12 års alderen. *Kilde: Piaget, Bøe, Hauge*). Husk at formålet med dette materiale ikke er at kunne recitere årstal, men at være nysgerrig og opleve historien.
- Hvilke 3 perioder har I kunne se spor fra? (1. verdenskrig, den kolde krig og nutid)